

Nr 5.

Av herr **Leander**, *angående förenkling av skatteuppbörds-
väsendet.*

En opartisk och uttömmande undersökning av frågan, huruvida den nuvarande uppbörden av kronoskattemedlen genom postverket är den för-
månligaste och billigaste, skulle onekligen erbjuda ett ganska stort intresse.
Därav skulle framgå, om de, som vid detta uppbördssystemets införande hyste
sina betänkligheter mot detsamma, hade grundad anledning därtill, eller om
postverkets försäkringar, att det utan svårighet eller nämnvärda kostnader
skulle gå i land med den nya uppgiften, blivit rättfärdigade och under sy-
stemets praktiska tillämpning hållit provet. Utan vidare undersökning torde
vara klart, att efter de forna uppbördsstämornas avskaffande en ökning
ägt rum uti de exekutiva myndigheternas arbete.

Vid den förändring av uppbördsväsendet, som kom till stånd med krono-
fogdeinstitutionens upphörande, påyrkades från åtskilliga håll, att det även
för landsbygdens del skulle överlätas åt de kommunala myndigheterna att
uppbära kronoskattemedlen, såsom förhållandet av ålder varit i städerna.
Ännu hysa många den åsikten, att detta varit den lyckligaste lösningen av
frågan. De kunna därvid såsom exempel åberopa Danmark, varest kom-
munalstyrelserna på respektive kommuners ansvar och mot visst vederlag
från staten uppbära och redovisa denna tillkommande skatteintäkter. Me-
toden lär visat sig fördelaktig. Och man torde näppeligen kunna tänka
sig en bättre eller mera naturlig ordning än att låta samma myndigheter
ha hand om uppbörden av såväl kommunal- som statsskatten. Det med allt
större skärpa framförda kravet, att inbetalningen av kronoskatten — så-
som fallet i de flesta kommuner är beträffande kommunalskatten — måtte
uppdelas i flera terminer, skulle lätt nog kunna tillmötesgå, därest de mera
smidiga kommunala myndigheterna anförtroddes bestyret med uppbörden av
skatten också till kronan. Man skulle rent av kunna tänka sig möjligheten,

att båda slagen av här ifrågavarande skatter uppfördes å samma debetsedel, samt att de skatteskyldige bereddes tillfälle att månadsvis inbetala viss del av den samfällda skattesumman.

Ehuru systemet att låta de kommunala myndigheterna sörja för uppborrden av såväl ena som andra slaget av skatter äger tillämpning i våra städer, råder likväl där det egendomliga förhållandet, att uppborrden är delad på tvenne myndigheter, av vilka den ena uppbär och redovisar kommunal-skatten och den andra kronoskatten. Uppborrden av den förra äger nämligen rum på drätselkammarens ansvar och av den senare på magistratens. Man kan starkt ifrågasätta ändamålsenligheten av en dylik anordning, oaktat den innehar ålderns hävd. Att upprätthålla två myndigheter, som uti här ifrågavarande hänseende ha samma funktion, vid sidan av varandra kan knappast försvaras vare sig ur sparsamhets- eller organisationssynpunkt. Det drager ökad kostnad, utan att därigenom någons fördel främjas.

Såsom exempel på oformligheten av nu gällande ordning kan anföras, att grundavgiften till den allmänna pensionsförsäkringen uppbäres av den ena av nämnda myndigheter och tilläggsavgiften av den andra myndighet, oaktat båda dessa avgifter skola inlevereras till den gemensamma pensionsfonden.

Det mest naturliga vore tvivelsutan, att städernas drätselkamrar finge övertaga hela uppborrden. I det förhållandet, att första steget till magistraternas avskrivning kan anses taget genom tillkomsten av lagen angående kommunalborgmästare, ligger en uppfordran till åtgärders vidtagande att få berörda angelägenhet ordnad på mest praktiska sätt. Vad som kan sparas, bör också sparas. Jämte anordningen med endast en uppborrdsmyndighet vore skäl tillse, att skatteexekutionen komme uti intimt samband med uppborrdsinstitutionen eller att samma myndighet hade sig anförtrott båda dessa saker. Stadsfogden t. ex., som ju har att indriva skatten, kunde sättas i spetsen för uppborrdsverket och med sin underlydande personal ombesörja även uppborrden. Det bleve därigenom mera enhetlighet och arbetet enklare och billigare. Det mångskriveri, som vållas därav, att handlingarna skola sändas från den ena myndigheten till den andra, kunde nämligen genom härovan skisserade anordning undvikas.

Men även vad landsbygden angår, skulle, såsom ovan antytts, krono-uppbörden kunna med fördel anförtros de kommunala myndigheterna, som stå i livlig beröring med allmänheten och utses inom denna. Viktigast är emellertid, att den rådande dualismen inom städernas uppborrdsväsen avskaffas.

Att kommunerna borde komma i åtnjutande av skälig ersättning för besväret att genom sina organ uppbära och redovisa kronoskatten, torde få betraktas såsom en självskreven sak. Då nu utredning pågår angående spörsmål, som stå uti intimt samband med här berörda ämne, exempelvis frågan om städernas skyldighet att genom av dem avlönade tjänstemän utföra visst arbete för statens räkning, frågan om ett mera effektivt skatteindrivningssystem m. fl., synas välgående skäl tala för, att en undersökning eller ett övervägande måtte äga rum angående ändamålsenligheten av ett gemensamt krono- och kommunaluppbördsväsen.

Jag tillåter mig vördsamt hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t an-
hålla, det täcktes Kungl. Maj:t taga i övervägande, huru-
vida en förenkling av skatteuppbördsväsendet kan
åstadkommas genom att överlåta åt samma myndigheter
uppbörden av såväl krono- som kommunalskattemedlen,
samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill ett
dylikt övervägande kan giva anledning.

Stockholm den 12 januari 1922.

Ulrik Leander.

